

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Svenska kyrkan
SÖDERHAMN OCH SANDARNE

1. OMVÄRLDEN

Söderhamn och Sandarne har såsom samhällen genomgått en genomgripande förändring de sista 10 åren. En omställning har skett och sker fortfarande. Från att i huvudsak ha haft dominerande större arbetsplatser som lagts ner växer nu så sakteliga mindre enheter fram. Detta tar tid. Detta innebär också att våra församlingar under lång tid varit präglade av arbetslöshet. I slutet på 2009 var den 5,2%. För åldersgruppen 18-24 år var den hela 7,9%. De yngre flyttar i ökat antal härifrån. Ålderspyramiden som redan tidigare var sned har inte blivit bättre. Den kommunala ekonomin blir stramare vilket får konsekvenser för både vård, skola och omsorg.

Missbruksproblem finns naturligtvis även om de inte bedöms vara svårare än på andra ställen. Detta är dock tillräckligt illa. Trasigheten bland unga människor är stor. Ekonomiska svårigheter är ett påtagligt problem för förhållandevis många människor.

Söderhamn har de senaste åren präglats i hög grad av att vi är asylmottagningskommun. Detta får konsekvenser för våra församlingar. Ett flertal av de asylsökande söker sig till ”kyrkan” för att få hjälp i många stycken. Det handlar om allt från ekonomisk hjälp till bistånd i situationer där en utvisning hotar. Gudstjänstfirandet i Söderhamn har på ett positivt sätt kommit att präglas av den höggradiga närvaron av kristna från andra länder och traditioner.

Närvaron av ett stort antal människor från andra länder berikar men utmanar också. Konflikthärdar bildas men det finns också ett mycket målmedvetet arbete för att också underlätta integrationen. I detta arbete har Svenska kyrkan en viktig plats.

Barnafödandet har sedan 1990-talet gått stadigt nedåt vilket innebär att återväxten är dålig. Detta har påverkat antalet döpta men dopseden i sig är oförändrad vilket innebär dryga 80% före tre års ålder.

Andelen konfirmander av årskullen har de senaste åren konstant legat mellan 25-30%

Kunskapen vad gäller kristen tro blir mindre och mindre hos flertalet människor. Som en följd av detta blir fler människor utan referensramar när det handlar om kristen tro.

I Söderhamn finns ändå ett stort framtidshopp. Här sker i skolan ett målmedvetet arbete på att uppmuntra ungdomar med entreprenörsegenskaper. Bland företagare finns ett livskraftigt nätverk vars syfte är just att stärka företagandet, samarbete mellan företagare och därigenom skapa ett ännu mer gynnsamt klimat för företagande. Söderhamns geografiska läge borde vara gynnsamt och hoppingivande för framtiden. Järnvägsförbindelsen mot storstadsregionen är mycket god, likaså vägförbindelsen.

Utmaningarna för Svenska kyrkan är självklart många, men den diakonala utmaningen samt den tydligt sjunkande kunskapsnivån gällande kristen tro framträder särskilt tydligt. Satsningar behöver ske.

Antalet invånare/kyrkotillhöriga:

Läget i slutet av 2009:

Antalet **kyrkotillhöriga i Söderhamn är 8088 pers.**

Antalet **kyrkotillhöriga i Sandarne är 1793 pers.**

Antalet kyrkotillhöriga utgör ca 72% av invånarantalet

Största antalet ”icke kyrkotillhöriga” finns i åldrarna 19-40 år samt 41-55 år.

Skolor/Utbildning

Inom församlingarna finns skolor från förskola till gymnasium. Gymnasiet är beläget i Söderhamn.

Den kommunala satsningen CFL – centrum för flexibelt lärande – innesluter i sig all kommunal vuxenutbildning. Allt ifrån grundläggande gymnasial utbildning till högskoleutbildning

Kontakter in i skolvärlden finns genom lektionsmedverkan på gymnasienivå, killgrupper på högstadiet arbete med bibliska dramor i möte med förskola och lågstadium, samt Bibeläventyret på mellanstadiet.

Utbildningsnivån i Gävleborgs län hör till landets lägre. Söderhamn har länets lägsta.

2. FÖRSAMLINGENS GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT

Den antagna målbeskrivningen säger:

Grunden för allt vårt arbete ligger i missionsbefallningen, där Jesus ger uppdraget att gå ut till alla folk för att göra dem till lärjungar. Vårt verksamhetsområde är det som geografiskt begränsas av församlingsgränsen. Här vill vi, fast rotade i tron på och i gemenskapen med den levande treenige Guden alltid verka mer för andra än oss själva. Vi vill söka att just såsom kyrka leva i en närhet till och ett ständigt utbyte med övriga delar av vårt samhälle, enskilda människor såväl som sammanslutningar, näringsliv såväl som offentlig sektor. Ledstjärnan för allt vårt liv och arbete skall vara att förverkliga Jesu kallelse att vara jordens salt och världens ljus i hans efterföljd.

Denna målsättning tar sig så form i att här i Söderhamn och Sandarne församlingar firas **Gudstjänst** regelbundet. Människor samlas till tillbedjan och lovsång, för att lyssna till Ordet. Tillfälle till förbön och mässa ges ofta och regelbundet.

Undervisning är naturligtvis något som ges i de olika gudstjänsterna. Därutöver i konfirmandarbetet, arbetskretsar, sykkretsar samt i olika särskilda studiegrupper. Hit hör arbete i Alphagrupper och liknande. Även inom barnverksamheten finns undervisande inslag.

Mission är något som genomsyrar allt arbete eftersom inget görs utan att ha för ögonen det uppdrag Jesus gav sitt folk i missionsbefallningen. Förutom det direkta arbetet med insamling av medel till Kyrkans internationella arbete, handlar det mer om en grundhållning på hemmaplan. Allt vi gör skall kunna inrymmas i missionsuppdraget. I alla möten med människor är missionen något som skall driva och dra oss. **Diakonin** är självklart nära förknippad med missionen och på så sätt något som inte är en särskild sektor utan även det en grundhållning som genomsyrar arbetet. Centrum är hela tiden Kristus och riktningen utåt.

3. FÖRSAMLINGENS PASTORALA PROGRAM

Gudstjänster

Såsom huvudgudstjänstordning kan i Söderhamn och Sandarne församlingar användas var och en av de huvudgudstjänstordningar som kyrkohandboken ger.

Vid ledigheter eller vakanser på prästtjänster ändras gudstjänsttider så att en präst kan tjänstgöra i mer än en gudstjänst/på mer än ett gudstjänstställe, exv. i både Söderhamns och Sandarne församlingar. Lekmannaleda gudstjänster kan förekomma. I pastoratet firas med viss regelbundenhet gudstjänst på finska. I den gudstjänstfirande församlingen i Ulrika Eleonora kyrka samlas flera språkgrupper på grund av det stora antalet invandrare i Söderhamn.

Vi vill planera och fira gudstjänst utifrån följande tankar:

GUDSTJÄNST, VAD ÄR DET?

Gudstjänstfirandet har genom hela Gudsfolkets historia varit ett sätt att komma nära Gud i gemenskap med varandra. Gudstjänstfirandet bär med sig både heligheten och leken, att få vara inför den helige och ogripbare Herren på ett sätt som är naturligt och mänskligt. Där ryms både lovsången och ångesten.

Att fira gudstjänst är att både lyssna in Guds röst och att ge uttryck för sin egen livssituation inför hans ansikte

VAD VILL VI?

Vår längtan är att vi i gudstjänsten skall få uppleva Guds närhet och helighet samt gemenskap med varandra. Att de gudstjänster som firas i våra församlingar, Söderhamn och Sandarne, så till den grad skulle beröra människor att antalet gudstjänstfirare ständigt blir fler och fler.

Vi vill att våra gudstjänster skall få vara av den karaktären att här upplever den som kommer att man blir sedd, men också ser. Här skall finnas en höggradig delaktighet, mycket glädje, stor gemenskap, god ordning i kombination med mycket frihet.

VÄGEN MOT ETT FÖRVERKLIGANDE

Vi vill alltid leva med frågan om våra gudstjänsters form och innehåll, hur vi på ett klokt sätt förvaltar det traditionen givit samtidigt som vi är lyhörda för vad som sker i nutid.

Alltid ledda av Guds Ande.

Gudstjänstens språk, både det talade samt det musikaliska behöver genomlysas utifrån den tid som är och vilka människor som faktiskt finns med i vårt gudstjänstfirande men också vilka som inte alls finns där.

Eftersom god musik är ett djupt allmänmänskligt behov vill vi i hög grad ge utrymme och aktivt verka för att nya musikaliska uttryck ges plats.

Mycket av sund folklighet behöver återerövas. Hur detta skall ske behöver vara något vi ständigt frågar oss.

a) Minsta antal gudstjänster med nattvard

Minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard under ett kyrkoår skall i varje församling vara tjugo.

b) Huvudgudstjänst på annan plats än i kyrka

Huvudgudstjänst får efter beslut av kyrkoherde firas på annan plats än i kyrka högst åtta gånger per år.

Kyrkliga handlingar

Kyrkoherden ansvarar för att pastoralerna gällande de kyrkliga handlingarna för pastoratets församlingar kontinuerligt blir föremål för utvärdering. Församlingens pastorala program antas av kyrkoherden efter samråd med kyrkoråd och arbetslag.

Undervisning

VAD ÄR DET?

Trons liv kan aldrig levas utan kunskap om vem vi tror på. Undervisning är en del av församlingens liv likaväl som delandet av erfarenheter i tron. Kunskapen byggs upp av dessa två; undervisning och erfarenhet. Utifrån dessa två växer och mognar vi som kristna människor. Undervisning och lärande har sin plats både i gudstjänst och i vardagsliv.

VAD VILL VI?

Vi vill i våra församlingar se en ökad medvetenhet om och en större längtan efter mer undervisning, och längtan efter att mer få dela och lyssna till andras erfarenheter av trons liv. Ett ständigt lärande är aktuellt i alla åldersgrupper. Vi tror att en särskild satsning på vuxna samt konfirmander och åldrarna därefter är nödvändig. Vi behöver hjälpas åt till större frimodighet att tala om tron och vad Jesus betyder för oss. Det ligger i trons natur att vi delar med oss.

Eftersom lärandet är nära knutet till erfarenheter behöver vi mer göra kopplingen mellan ord och handling. Trons verklighet kan behöva demonstreras. Detta kan ske genom exempelvis fler tillfällen och platser där förbön erbjuds. Det skulle med säkerhet öka antalet erfarenheter av vem Herren är och vad han vill.

VÄGEN MOT ETT FÖRVERKLIGANDE

De olika uttrycken för undervisningen/lärandet är många. Hit hör alltifrån barngruppers samlingar till körens samtal kring innehållet i sångtexter och syföreningens andakt/samtal om tron.

Kyrkans undervisning behöver inte väja för de ibland tydliga svaren. Stundtals har vi varit rädda för dem. Å andra sidan är det också mycket viktigt att inte blunda för att livet som kristen kan vara en kamp. Inget ”går på räls”. Ibland kan svaret vara själva kampen med att hitta fram. En teologisk övertygelse/sanning behöver alltid gå hand i hand med ett pastoralt förhållningssätt.

För att ge fler ungdomar möjligheten att kunna välja att delta i vår konfirmationsundervisning kommer vi att behöva kunna erbjuda flera och kanske flexibla konfirmationsalternativ. Före detta konfirmander erbjuds att från 17 års ålder vid ett tillfälle delta i en resa till Taize.

Församlingen skall ha en fastställd handlingsplan för konfirmandarbetet.

För att kunna erbjuda vuxna åldersgrupper undervisning vad gäller tron fortsätter vi satsningen på Alphagrupper.

Just för att fler och fler skall kunna upptäcka erfarenheten av tron behöver vi hitta former för och tillfällen till olika typer av ”vittnesbörd”.

Diakoni

VAD ÄR DET?

Kyrkans liv tar sin gestalt i bl.a diakoni

Diakoni är kyrkans sätt att i handling visa på och gestalta Guds kärlek och barmhärtighet, att se människan där hon är, kyrkans sätt att leva i Jesu efterföljd. Det handlar om att ”Kristi kärlek tvingar oss”.

Det är tron som tar sig uttryck i handling.

Kyrkans diakoni beskrivs alltid som tjänande och betjänande.

Det är ytterst Kristus som betjänar genom sin kyrka. Genom sin diakoni blir kyrkan en ”Kristusdoft” i världen.

VAD VILL VI?

Vi vill att diakonin i våra församlingar skall vara så rotad i Kristi kärlek att den blir ett tydligt uttryck för hur han ser och möter människor. Vi skall vara hans redskap, alltid lyhörda för hans vilja. Diakoni är inget för endast några få utan en angelägenhet för hela Kristi kyrka. I våra församlingar vill vi se ett växande diakonalt förhållningssätt där fler och fler upptäcker hur Kristus vill bruka dem för sitt rikes skull. Diakon och övriga anställda med ansvar för församlingarnas diakoni har sin uppgift i hög grad ett rustande av andra människor. Diakonin kan aldrig vara skild från vårt gudstjänstfirande, därför behöver tillfällen till förbön i våra gudstjänster bli fler.

VÄGEN MOT ETT FÖRVERKLIGANDE

Vi vill målmedvetet arbeta så att ”det diakonala förhållningssättet” mer och mer genomsyrar församlingens liv och därmed allt arbete. Formerna för detta kan variera men ämnet som sådant skall alltid vara i fokus.

En del i det diakonala förhållningssättet är uppgiften att möta varje behövande människa. Det diakonala förhållningssättet rymmer i sig ett självklart samhällsengagemang där vår kallelse är att värna om att människans absoluta värde inte relativiseras.

I pastoratet finns två diakoner (100 %) samt en diakoniassistenter (25%). Diakonipersonalens arbetsinsats skall fördelas så att båda församlingarnas behov av diakonala insatser i görligaste mån skall fyllas.

Söderhamn och Sandarne församlingar ansvarar tillsammans för 4 nätter/år i Uppsala stifts telefonsjälvård.

Mission

VAD ÄR DET?

Mission är en del av själva kärnan i kyrkans liv. Jesus är tydlig med att vårt uppdrag är att ”göra folk till lärjungar”. Före pingsten talar han om att när Hjälparen, den helige Ande kommer skall lärjungarna få kraft att vittna om honom intill jordens ände. Att leva som kristen är samtidigt att vara ”sänd” till andra med budskapet om att Herren lever. Detta sker naturligtvis både nära och långt borta. Mission bär med sig både ett talande och handlande, undervisning och diakoni.

Eftersom det är Herren som sänder är han alltid ”före”. I de sammanhang han sänder oss in i är han redan på plats.

VAD VILL VI?

Vi vill få vara kyrka precis där vi är. Viktigt för oss är att alltid vara redo att dela med oss av tron på Herren Jesus. Detta har naturligtvis inget tvång i sig, utan är mera av den karaktären att det som betyder något för mig, delar jag gärna med mig av.

Vi tror att Jesus sänder oss ut i och in i många nya sammanhang här i Söderhamn och Sandarne. Sammanhang där vi skall vara beredda att dela med oss. Det handlar om att dela livet med andra, att vara beredd att bli naken och sårbar. Det handlar om att leva som hans lärjunge, i hans närhet. Vi vill att fler och fler upptäcker att livet tillsammans med Jesus är ett rikt liv, det liv vi är skapade till.

Missionen sätter oss själva i brännpunkten mellan vår egen tillhörighet till Jesus och hans vilja att flera skall upptäcka honom. Tron får inte vara vår privatsak eller orsak att slå oss till ro. ”Gud vill att alla människor skall bli räddade och komma till kunskap om sanningen”.

VÄGEN MOT ETT FÖRVERKLIGANDE

Eftersom mission handlar så mycket om hur vi lever hela vårt liv i relation till andra människor kan detta vara svårt att konkretisera. I likhet med diakonin skulle vi kunna tala om ett ”missionerande förhållningssätt” i allt som sker och görs. Några av de konkreta uttryck detta idag tar sig här hos oss, och som har ett stort värde, är den insats som görs vid några företag, i skolmiljö och andra miljöer i vår närhet. Vårt arbete bör alltid prövas utifrån det ”missionerande förhållningssättet”. Ett annat konkret uttryck som kyrkans mission tar sig hos oss är relationen med vår vänförsamling i Mnene, Zimbabwe. Denna relation vill vi hitta olika sätt att både vidmakthålla och utveckla.

4. EKUMENISK GRUNDHÅLLNING

Mellan alla kristna församlingar på orten finns en stor öppenhet. Gemensamma samlingar av olika karaktär genomförs. Kristet samarbetsorgan finns där Svenska kyrkan är representerad. Grunden är naturligtvis att vi alla är grenar på det träd som heter Kristi kyrka.

UNDERTECKNANDE

Denna församlingsinstruktion har utarbetats i samarbete med församlingarnas medarbetare av församlingarnas kyrkoherde och kyrkoråd och överlämnas till domkapitlet i Uppsala stift för utfärdande.

.....
Lars Nilsson, kyrkoherde

För
Söderhamns församling

För
Sandarne församling

.....
Björn Hedman, ordf.

.....
Rolf Sundling, ordf.